
Anne Berner (Indlæg)

Arvoisa puheenjohtaja! Bästa nordiska vänner och kolleger! Nordiska ministerrådets arktiska samarbetsprogram för 2018–2021 Nordiskt partnerskap för Arktis är det åttonde arktiska samarbetsprogrammet i raden av program för utvecklingen i Arktis. Vi har sedan 1996 allokerat ca 137 miljoner danska kronor till Arktis och förväntar att allokera ytterligare ca 36 miljoner de kommande fyra åren. Programmen visar att ministerrådet har arbetat långvarigt och systematiskt med att bistå och utveckla Arktis.

Sedan Nordiska ministerrådet antog sitt förra arktiska samarbetsprogram har vi på globalt plan anslutit oss till FN:s 2030–dagordning och hållbarhetsmål. Mål nummer 17 om partnerskap är helt centralt för vårt nya arktiska program, vilket betonas i namnet Nordiskt partnerskap för Arktis.

I programmet arbetar vi utifrån fyra engelska p: peoples, planet, prosperity, partnership.

I samarbetsprogrammet ligger det första och största fokuset på befolkningen, people, det vill säga hela befolkningens välbefinnande i Arktis. De nordiskt stödda projekten har därför speciellt fokus på ursprungsbefolkningen i Arktis: på familjer i Arktis, på jämställdhet och könsroller i Arktis, på hälsa och sociala förhållanden samt på utbildning och kompetensutveckling.

Ett annat fokus i samarbetsprogrammet är vår planet. Vi arbetar på att skapa en god miljö, en god natur och ett gott klimat för folk att bo i. Därför ska de nordiskt stödda projekten ha fokus på utveckling av hållbara städer i Arktis, på hållbar energi i Arktis, på hållbart utnyttjande samt bevarande av havets resurser. Vi bör också fortsätta att kämpa mot klimatförändringens utmaningar i Arktis.

Ett tredje fokus är prosperity, ett arbete för tillväxt och välstånd i Arktis. Därför ska de nordiskt stödda projekten ha fokus på innovation och entreprenörskap, på utveckling av lokala affärsmöjligheter, på digitalisering och på att vara förbundna digitalt samt på utveckling av kultur och kreativa industrier.

I det kommande nordiska arktiska samarbetsprogrammet har det lagts extra vikt vid partnerskapsdelen. Nordiskt partnerskap för Arktis stämmer på många sätt överens med

Finlands ordförandeskapsprogram för Arktiska rådet och därmed den övergripande arktiska agendan. Ett sätt att förverkliga partnerskap är att arbetet i dessa råd kan stödja varandra ömsesidigt.

Nordiska rådet har bett ministerrådet att avsätta medel 2019 för att utreda säkerhetsrisker och

miljösäkerhet i arktisk sjöfart. I den arktiska miljön finns många nya möjligheter till nordiskt samarbete som jag gärna vill beröra i det här forumet; alla har beröringspunkter med maritim säkerhet.

I en nära framtid kommer den dåliga tillgången och kvaliteten på satellitbaserad positionering i de nordliga områdena att bli ett verkligt problem eftersom nya tjänster kräver hög precision för att fungera. Genom nordiskt samarbete kan vi påverka att saken tas upp till exempel inom EU och Europeiska rymdorganisationen. Om vi förenar vårt nordiska datakommunikationskunnande med rymdteknologi skapar vi också lovande nya möjligheter till affärsverksamhet. I affärsmodeller som New Space Economy kan små satelliter erbjuda nya möjligheter för de utmaningar som gäller

fjärranalys och positionering.

Satellitbilder kan också utnyttjas för tjänster som kan gynna både observationer av miljön och lokala och andra näringar. I Arktiska rådet är vårt syfte att främja ett fullskaligt utnyttjande av satellitdata i de arktiska

områdena.

Positionering, telekommunikation och meteorologi är alla stora utmaningar just i Arktis, och på alla tre områden finns i de nordiska länderna komplementärt spetskunnande och därmed ett genuint intresse att bilda olika partnerskap. Redan nu stöder ministerrådet meteorologiskt samarbete bland annat om förbättring av klimatdata i Arktis inom ramen för WMO. Gällande kommunikation vill jag ännu nämna infrastrukturen där till exempel Finland för tillfället samarbetar om en nordlig datakommunikationskabel till Asien och en järnväg till Ishavet.

Till sist vill jag uttrycka min förhoppning att ni vill vara med och bidra till en god spridning och ett effektivt genomförande av Nordiska ministerrådets arktiska samarbetsprogram Nordiskt partnerskap för Arktis.